

¡Harpo habla!

★★★★★

Harpo Marx

Seix Barral

630 pàg. 25 €

De mut res de res. Que Harpo mai no digués ni piu a les pel·lícules dels germans Marx es devia a una decisió personal; una crítica negativa quan era actor de vodevil el

va animar a prescindir de la veu. Però fora de la pantalla Déu n'hi do si tenia coses a dir. Dels tres germans més famosos, Chico era l'amo del pòquer i Groucho enlluernava amb un enginy elèctricament mordaç. Però Harpo (1888-1964) tenia un altre talent: la vocació per divertir-se sense prendre's res gaire seriosament.

I ja li va anar bé, tal com demostra la autobiografia *¡Harpo habla!*, publicada el 1962 i que tot just s'acaba de reeditar, on repassa una vida plena d'aventures extraordinàries, sempre amb l'humor com a trampoli per superar les adversitats. Com la d'una infància pobra als carrers de Manhattan, en un clan d'immigrants jueus alemanys. Amb cinc germans experts del xafarranxo (Harpo, nascut Adolph, era el segon), un pare que els adorava i una mare que no es va aturar fins que va convertir els seus fills en els Germans Marx, superestrelles del cine.

Al llarg de les anècdotes, persona i personatge es confonen, i les memòries semblen per moments una irresistible successió d'esquetxos marxistes. Una mena de *Sopa d'òpoc* amb el magnat W.R. Hearst i el dramaturg George Bernard Shaw d'estrelles convidades. El petit murri que és acomiadat d'una feina rere l'altra; el còmic rodejat d'intel·lectuals a l'il·lustre Hotel Algonquin que, sense res a afegir, es fa "escoltador professional"; el mim que viatja a la URSS i es troba un ministre soviètic que imita el seu gag dels ganivets que li cauen de la màniga. Qui sap si exagerava una mica, però quin riure! De ritme enèrgic, les 600 pàgines es queden curtes i un voldria llegir-ne més, tant del Harpo real (el que es va casar passats els quaranta i va viure feliç amb quatre fills adoptats) com del seu *alter ego*, el boig de la perruca vermella i la botzina eloqüent aficionat a perseguir noies. Un mim genial, salvatgement hilarant, i un savi que renuncia a preguntar-se si ha triomfat a la vida perquè li resta temps de diversió. No deixeu passar l'ocasió per recuperar les jocundes i divertides confessions del mut més xerraire de la història del cine. —Abel Grau